

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Permutatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

PERMUTATIO.

PERMUTATIO rei cum re, siue sit eiusdem speciei, siue non, multipliciter est iniusta. Primò, si non seruatur æqualitas: vt si do vnum equum bonum, & tu das mihi vnu debilem. Secundo, si interuenit fraus, ex vna vel ambabus partibus, tunc vltra peccatū mortale tenetur, defraudator de damno defraudati, etiam si fuit scienter defraudatus (licet non propriè possit dici defraudatus) sed propter necessitatem permittit se defraudari. Iustitia enim in huiusmodi contractibus seruari debet. Tertiò, si permutantur spiritalia quasi pretio æstimata aliquo, de quo vide infra, ver. Simonia. §. 2. Quarto, quando huiusmodi permutatio prohibita est lege vel statuto, sicut permutatio seruorum fugitiuorum. c. ad l. ff. de pla. l. in fuga. & beneficiorum ecclesiasticorum, quæ non commutantur cōmuniter sine autoritate superiorum supra, ver. Beneficiū. §. 72. vsque ad 77. Ibi enim sufficienter de tali permutatione dictum est. De hac materia tractans Fede. Senen. ponit quasdam cōclusiones, quas recitat Ar. Flor. 3. par. tit. 15. circa finē. Vide ibi, si expedit, & placet. Has etiam Sil. verb. permutatio. §. 13. diffusè recitat, quas non pono breuitatis gratia.

PERTINAX.

PERTINAX dicitur, qui in propria sententia perseverat plusquam oportet: secundum Ihd. lib. 6. crymo. Et si quis sit pertinax circa materiam non perniciosam, neque sibi, neque alteri, nō est peccatum mortale, nisi forte ratione scandalī. Si autem sit perniciosus, vt cum quis est pertinax in his, quæ sunt fidei, vel in alijs, ex quo actuahter sequitur damnum notabile sibi, vel alijs, in anima, vel in corpore, vel in rebus, mortale est: si autem in solo intellectu sistit pertinacia, dummodò rectè credat, diligat & operetur: secundum communem ecclesiæ traditionē, non video peccatum mortale, nisi ex superbia, quæ esset mortalis, procederet: nam ex inani gloria oritur: secundum Tho. secunda secundæ. q. 138.

Aristo. verò in 7. ethi. libr. pertinacem appellat ichiponomenem, id est, fortem sententiæ.

PIETAS.

PIETAS patrum non potest renerere filios, quin eis inuitis ingrediantur religionem, dummodò patres habeant vnde viuere possint, & sustentari sine illis: vel quando ipsi traherent filios ad peccatū: & sic ministrando parentibus abstraherentur à diuino cultu. Secus quando non abstraherentur à Dei cultu propter hoc, & aliter non possent sustentari: quia tunc non possunt eos deserere: secundum Thom. secunda secundæ. q. 101. a. vlti. si quis autem iam est professus religionē, nō potest exire, vt ministret parentibus constitutis in necessitate: nō extrema: quia iam mortuus est mundo: potest tamen, imò tenetur quantum potest, salua sui prælati obedientia, & suæ religionis statu, studium adhibere, vt parentibus subueniatur. Intellige omnia extra extremam necessitatem: quia in extrema necessitate non solum propter parentes, sed etiam propter alios tenetur exire: quia hoc est de iure naturæ, contra quod votum non potuit obligare. Subuenire enim proximo in extrema necessitate, diuini iuris est, contra quod hominis præceptum non tenet.

PIGNVS.

PIGNVS ab hypotheca differt: quia pignus est rei mobilis transeuntis in creditorem: hypotheca verò rei immobilis non transeuntis in creditorem. Inst. de act. & ob. §. inter pignus, sed quantum ad actionem non differunt.

² HÆC sunt, quæ pignori possunt, videlicet res tã præsentis, quàm futuræ: secundum Hostiens. vt fructus pendentes, partus ancillarum, fœtus pecorum, & huiusmodi. ff. eod. l. & qui nondum. Item res corporales, & incorporales, vt cautiones, & omnia debitorum. ff. eod. l. cum conuenit. Item vsusfructus. ff. eod. l. si is. Item seruitutes rusticarum, vbi supra. Quædam pignori non possunt,